

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ

Прев 58/07

29.11.2007. година

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Звездане Лутовац, Михаила Рулића и Предрага Трифуновића, чланова већа, у правној ствари тужиоца "АА", чији је пуномоћник АБ адвокат, против туженог "ББ" у стечају, чији је пуномоћник БА адвокат, ради утврђења оспореног потраживања, вредност спора 3.148.123,45 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег трговинског суда Пж.бр.3550/06 од 09.11.2006. године, у седници већа одржаној дана 29.11.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Вишег трговинског суда Пж.бр.3550/06 од 09.11.2006. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Трговинског суда у Београду Х П.1021/05 од 25.01.2006. године у ставу I одбијен је захтев тужиоца да се обавезе тужени на плаћање износа од 565.525,45 динара са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од 02.12.1998. године па до исплате на име обрачунатих пенала у кашњењу због неиспоруке робе као неоснован. Ставом II изреке утврђено је потраживање тужиоца према туженом у износу од 2.497.305,00 динара са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од 02.12.1998. године па до исплате. У изреци под III утврђено је потраживање тужиоца према туженом у износу од 145.290,00 динара са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од 02.12.1998. године па до исплате. У ставу IV изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати на име парничних трошкова износ од 389.515,00 динара.

Пресудом Вишег трговинског суда Пж.бр.3550/06 од 09.11.2006. године одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена је пресуда Трговинског суда у Београду П.бр.1021/05 од 25.01.2006. године.

Тужени изјављује благовремену ревизију. Ревизију изјављује против првостепене пресуде која је потврђена другостепеном пресудом. Ревизија против првостепене пресуде није процесно дозвољена. Међутим, како се из образложења ревизијских разлога може закључити да је ревизија изјављена против другостепене пресуде, ревизијски суд је изјављену ревизију сматрао процесно дозвољеном и о њој мериторно одлучио.

У одговору на ревизију тужилац предлаже да се ревизија туженог одбије као неоснована.

Испитујући побијану другостепену пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04 од 22.11.2004. године), Врховни суд Србије сматра ревизију туженог неоснованом.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битне повреде учињене у првостепеном поступку из члана 361. став 1. а у вези са чланом 259. став 2. ЗПП на које указује ревидент не могу бити ревизијски разлог у смислу члана 398. став 1. тачка 2. ЗПП. Нижестепене пресуде нису захваћене ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 2. ЗПП на које се неосновано указује у ревизијским разлозима јер су одлучне чињенице правилно утврђене и у складу су са доказима проведеним до закључења главне расправе. Дати разлози за такво одлучивање су јасни и непротивуречни.

Према утврђеном чињеничном стању, уговором о заједничкој производњи од 16.12.1996. године парничне странке су уговориле наставак раније успостављене пословне сарадње у наредном периоду, која се требала реализовати кроз производњу пумпи за гориво на начин и под условима предвиђеним тим уговором. Према одредбама уговора тужени је био у обавези да испоручује одређену количину пумпи за гориво а да уколико је у закашњењу са извршењем наведене обавезе својом кривицом, тужилац има право да рачуна и пенале у висини од 0,5% на вредност неиспоручених производа за сваки дан закашњења уз могућност исплате пенала испоруком робе - пумпи односно другог производа из свог програма. Уговором о заједничкој производњи од 08.03.1997. године су регулисана права и обавезе везане за заједничку производњу парничних странака. Тужилац се обавезао да за потребе производње туженом испоручи месингане трупце, а тужени се обавезао да произведе делове из ауто-тракторског програма и испоручи их тужиоцу.

С обзиром на овако утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право, када је потврдио првостепену пресуду у делу којим је утврђено потраживање тужиоца у утуженом износу.

Неосновано се ревизијом туженог указује да је суд одлучивао о тужбеном захтеву тужиоца иако за то нису биле испуњене процесне претпоставке.

Ревидент покушава да устрајавањем на непотребној процесној дисциплини оспори тужиочево утврђено потраживање. Спори процесну легитимацију. Сматра да се о опредељеном тужбеном захтеву у току поступка по тужби није могло одлучивати, јер за то нису биле испуњене процесне претпоставке. Ревизијски суд не прихвата указане ревизијске разлоге у том смислу. Задатак суда је да разреши материјално-правни однос странака. Суд има процесно овлашћење да у спору одлучује у границама захтева стављеним у поступку, које је засновано на члану 3. став 1. ЗПП. Тужилац је у току спора наконведеног вештачења определио тужбени захтев у складу са налазом вештака. Такво опредељење тужбеног захтева је у складу са пријавом потраживања коју је тужилац као стечајни поверилац поднео у поступку стечаја. Пријавом потраживања обухваћено је и неновчано потраживање по уговорима, поред новчаног потраживања исказаног у виду пенала. Није спорно да је тужилац утврђујућом тужбом прво тражио утврђење права на уговорене пенале. Неспорно је и да је у току спора преиначио захтев. Такво преиначење захтева је процесно дозвољено у смислу члана 194. став 1. ЗПП, јер се креће и у оквирима пријаве потраживања. Разлози процесне дисциплине на које указује ревидент постојали би само да је преиначени захтев изван граница пријаве потраживања, тј. да није обухваћен пријавом потраживања. У процесној ситуацији постојања пријављеног потраживања које је оспорено у поступку стечаја тужилац као стечајни поверилац има процесно овлашћење да тужбу преиначи у току трајања спора у оквиру пријављеног а оспореног му потраживања истицањем новог потраживања уз постојеће насталог преиначењем неновчане обавезе у новчану и тражењем да се утврди ова новчана обавеза у спору по тужби за утврђење оспореног потраживања. Управо је то тако урадио тужилац. Стога су без процесног значаја указани ревизијски разлози везани за недозвољеност тужбе.

Првостепени суд је утврдио да тужени-ревидент на дан отварања поступка стечаја над њим има неизмирену доспелу обавезу у висини од 2.491.305,00 динара по уговору бр. 957 од 19.3.1997. године. Утврђено је и да је неизмирену потраживање туженог према тужиоцу на дан отварања поступка стечаја не име неиспоручених резервних делова 145.290,00 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је добро одлучио о тужбеном захтеву а другостепени суд правилно одлучио о жалби туженог одбијањем исте и потврђивањем првостепене пресуде.

Неосновано ревидент спори право на утврђивање противвредности неиспоручених ствари по закљученим уговорима на дан отварања поступка стечаја. Тачно је да је тужилац као стечајни поверилац неновчана потраживања у стечају није определио и као новчана потраживања по уговорима. Не може тужилац као стечајни поверилац због тога изгубити право на утврђење противвредности неновчаног потраживања. Нису то процесни и материјално правни пропусти који воде губитку права како то погрешно истиче ревидент. Тужиочево потраживање је у моменту поступка стечаја било доспело. Пријављено је као доспело али у неновчаном потраживању. Као што је речено требало је бити пријављено у новчаном потраживању, а тужилац га је као таквог определио у току трајања поступка усагласивши га са утврђењем које је утврдио вештак у току поступка. Обзиром да је потраживање доспело са даном отварања поступка стечаја утврђује се противвредност неновчаног потраживања на тај дан и од тада тече право на камату. То даље подразумева да су нижестепени судови правилно поступили када су утврдили вредност неновчаног потраживања на дан отварања поступка стечаја и камату на утврђене износе досудили до дана отварања поступка стечаја, што је све у складу са чланом 100. став 1. Закона о принудном поравнању стечају и ликвидацији који се примењује на материјално-правни однос странака.

Цењени су и остали ревизијски разлози, међутим, они не могу утицати на другачије одлучивање по изјављеној ревизији.

Неосновано се ревизијом туженог побија правилност одлуке о трошковима парничног поступка с обзиром да су тужиоцу, правилном применом одредбе члана 149. и 150. досуђени трошкови сразмерно успеху у спору.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци применом члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа – судија

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

СМ

